

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 407/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. novembra 2014 v konaní sp. zn. 2 Sžf 108/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2015 faxom doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 19. novembra 2014 v konaní sp. zn. 2 Sžf 108/2013. Sťažnosť bola doplnená v písomnej forme podaním doručeným ústavnému súdu 18. februára 2015.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 S 36/2012-68 zo 4. júla 2013 zamietol žalobu podanú podľa druhej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) č. I/223/23979-135084/2011/991545-r zo 14. decembra 2011. Uvedením rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Košice I č. 695/231/75340/2011 z 2. septembra 2011, ktorým sťažovateľovi podľa § 35b ods. 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov nebol priznaný sankčný úrok za neoprávnene zadržované peňažné prostriedky na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie november 1998.

Rozsudok krajského súdu napadol sťažovateľ odvolaním.

Najvyšší súd uznesením z 19. novembra 2014 v konaní sp. zn. 2 Sžf 108/2013 sťažovateľovo odvolanie odmietol. Najvyšší súd totiž zistil, že rozsudok krajského súdu *„bol doručený právnej zástupkyňi žalobcu dňa 15.8.2013, ako to vyplýva z doručenky nachádzajúcej sa na č. l. 81 spisového materiálu krajského súdu.*

Žalobca podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu osobne na Krajskom súde v Košiciach, a to dňa 2. septembra 2013, pričom lehota na podanie odvolania uplynula žalobcovi posledný pracovný deň v mesiaci august, a to dňa 30. augusta 2013 (piatok).“.

Súčasne najvyšší súd zistil, že *„krajský súd jednoznačne poučil účastníkov konania o lehote na podanie odvolania v zmysle § 204 ods. 1 O. s. p.“.* Z toho najvyšší súd vyvodil,

že sťažovateľ podal odvolanie „po uplynutí zákonnej pätnásť dňovej lehoty“. Preto odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. a) OSP odmietol bez meritórneho preskúmania napadnutého prvostupňového rozsudku vo svetle odvolacích dôvodov.

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu skutkovo tvrdí, že „podal, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, dňa 30. 8. 2013, faxovým podaním, odvolanie proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Košiciach, ktorú dňa 2. 9. 2013 doplnil písomným podaním v podateľni Krajského súdu v Košiciach“. V nadväznosti na uvedené potom sťažovateľ dôvodí, že v jeho veci „napriek tomu, že sťažovateľ vzniesol proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolacie námietky, ktoré, ak by ich odvolací súd uznal za dôvodné, mohli viesť k mene prvostupňového rozhodnutia.

Tým, že ich odvolací súd nepreskúmal, odmietnuc odvolanie ako oneskorené, odňal sťažovateľovi možnosť, na základe jeho odvolania preskúmať napadnuté rozhodnutia, a ak by došiel po preskúmaní napadnutého rozhodnutia k záveru, odôvodňujúcemu také rozhodnutie dosiahnuť zmenu či zrušenie napadnutého rozhodnutia.“.

Sťažovateľ navrhuje, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vo veci samej takto nálezhom rozhodol:

„Právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

- domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Sžf/108/2013 zo dňa 19. 11. 2014 bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Sžf/108/2013 zo dňa 19. 11. 2014 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

Ústavný súd 5. augusta 2015 vyžiadal od krajského súdu súdny spis sp. zn. 6 S 36/2012, ktorý mu bol doručený 12. augusta 2015.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého

z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Jediná sťažovateľova námietka spočíva v kritike záveru najvyššieho súdu o oneskorenosti podaného odvolania a na ňom založeného odmietavého výroku napadnutého uznesenia z 19. novembra 2014.

Nevyhnutným predpokladom realizácie ústavného práva na súdnu ochranu je taký prejav fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha jej poskytnutia (návrh na začatie konania, žaloba). Preto k odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy dochádza až vtedy, ak „každý“ (a zákonom ustanoveným postupom) sa domáhal svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ale súdna ochrana mu nebola poskytnutá (I. ÚS 24/97, III. ÚS 547/2014).

Ak odvolací súd odmietne odvolanie účastníka konania ako oneskorene podané, hoci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že odvolanie bolo účinne podané včas, ide o odopretie spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), pretože pochybenie v procesno-právnom hodnotení

rozhodujúcich skutkových okolností má za následok, že odvolací súd nepreskúma meritórne odvolacie námietky účastníka konania.

Podľa § 246c ods. 1 OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona...

Podľa § 204 ods. 1 OSP odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje...

Podľa § 42 ods. 1 OSP podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom... Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Sťažovateľ v predloženej sťažnosti uviedol, že odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa podal faxom 30. augusta 2013 (piatok), teda v posledný deň odvolacej lehoty, a doplnil ho v písomnej forme podaním osobne doručeným krajskému súdu 2. septembra 2013 (pondelok). K tomuto tvrdeniu však sťažovateľ žiadny dôkaz nepredložil. Z vyžiadaného súdneho spisu krajského súdu však takýto skutkový záver nevyplýva. V riadne žurnalizovanom súdnom spise sa nenachádza faxové podanie sťažovateľa, ktorého obsahom by bolo odvolanie proti rozsudku krajského súdu zo 4. júla 2013 a ktoré by bolo krajskému súdu doručené 30. augusta 2013. Naopak, z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie bolo podané iba osobne v písomnej forme 2. septembra 2013.

Ústavný súd tak v súlade so záverom najvyššieho súdu považuje za preukázané, že sťažovateľ podal odvolanie proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu oneskorene. Právny názor najvyššieho súdu a z neho vychádzajúci odmietavý výrok napadnutého uznesenia preto nesignalizuje možnosť zistenia porušenia sťažovateľových označených práv pri meritórnom prerokovaní jeho sťažnosti. Preto bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v jeho sťažnostnom petite (návrh na zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015